

Utskrift fra mic.no / ballade.no

Trangboddhet og tenåringsdrømmer - et popmuseum på Bjølsen

Publisert: 17-08-2005 av [Dag F. Gravem](#)

<http://www.ballade.no/nmi.nsf/doc/art2005081710272049183337>

For en tid tilbake gjorde musiker og skribent Dag F. Gravem et pop-arkeologisk funn i egen kjeller. Den vitenskapelige rapporten er fortsatt under utarbeidelse, men alt nå kan Ballade presentere dette rockmuseumsrelevante essayet om ungdomshulen som har stått urørt i nærmere femti år. - En fortettet ungdommelig lengsel, energi og mystikk – en slags rockens essens – sitter i disse veggene, samtidig som de sier noe om tidsånd og levkår, skriver Gravem.

Av Dag F. Gravem

Ordskiftet rundt et eventuelt norsk rockemuseum har fra å være preget av en kjedelig lokalisingskrangel til å dreie seg om hvorvidt hele prosjektet bør skrinlegges. Den latterliggjørende varianten av sistnevnte: hva er vitsen med et museum om noe så middelmådig som norsk rock og pop? Og den rock-idealistiske: å plassere rocken på museum er å drepe den. Med Morten Traaviks innlegg i Dagbladet 16. august skliir debatten (som de fleste norske musikkdebatter før eller siden gjør) over i parodien, og det hjelper ikke på klimaet at selv en forkjemper som Svein Bjørge virker usikker på hva et slikt museum kan være.

Den "visjonære" innstillingen moderne norske rockere så ofte framhever virker fraværende når det gjelder hva et slikt museum kan være. Et mer interessant innspill kom fra Asbjørn Slettemark og Torgrim Øyre i et Dagblad-nettmøte i sommer: vil du på museum? Ta en tur på Garage i Bergen eller Last Train i Oslo. Listen kan utvides. Blant annet med et kjellerrom på Bjølsen i Oslo.

Her er saga: borettslaget vårt skulle modernisere fellesvaskeriene. Det gamle vaskeriet to trapper ned og inn til venstre ble nedlagt. Irriterende nok måtte man nå ta seg gjennom seksti meter av teglsteinskatakomber og branndører med skittentøyet.

Men vel framme ventet en bonus. I et sykkelrom ved siden av det nye vaskeriet skjulte det seg et lite "pop-rom" som så ut til å være fra 1950-tallet! Noen hadde klippet ut og klistret opp dusinvis av bilder av filmidoler som Paul Newman, Mitzie Gaynor og det senere homo-ikonet Tab Hunter. Det var pin-ups, (bl. a. en resirkulert Nivea-reklame,) ølbrikker, et motorsykelbilde og ikke minst bildecovere fra gamle singler og EP'er med folk som Elvis, Little Richard, Johnny Cash, Bobby Darin, Everly Brothers og tyske Connie Froboess, som hadde en hit med "Teenager Susanne"! Og sannelig var det ikke to utklippsbilder av Oslos egen Per Elvis Granberg.

Noen hadde laget seg en liten hule her nede for lenge siden. Men hvem, og hvorfor? Har de sittet her nede og hørt musikk på reisegrammofonen, smugrøyskt og kanskje klint litt? Irritasjonen å ha bodd i blokka i årevis uten å ha visst om dette oppveides av følelsen av å ha gjort et unikt funn. Hvor mange slike steder kan være bevart i Norge?

Rock-arkeologer vil ha regnet ut at miniatyrmuseet i kjelleren ble skapt sent på 1950-tallet. Det fantes ikke spor av Shadows eller Beatles på veggene. Jeg gjorde en inventering av materialet, og begynte å søke. De fleste av singlene og EP'ene stammet fra 1958 og 1959, for det meste europeiske utgaver på labels som London og Heliodor. Motorsykkelen var av svensk fabrikat, en Maraton Blue Top Fighter med toppfart 95 km/t, produsert fra 1954 og utover. Den eneste identifiserbare ølbriketten kom fra Frankfurt-bryggeriet Binding (Motto: Binding Bier – dir und mir!), og inngikk i en serie briketter med bokstavelig talt bløte vitsetegninger med tørste menn og flasker som faste elementer.

Ikke all veggpyrden ville passert kredibilitetstesten til de mer dogmatiske rock-ideologene, og den samsvarer dårlig med klisjébildet av 1950-tallsungdom som kompromissløse skinnjakkeklede rebeller. Idolbilder og plateomslag med Frank Sinatra, dirigenten Lev Polyakin og jazzsmørsangerne Tony Pastor og Eddie Fisher "ødelegger". Men det er nettopp autentisiteten som er det interessante – en kan se hvordan symbolene til den nye internasjonale popmusikk- og filmkulturen ble tatt opp og bearbejdet av den første etterkrigs generasjonen i form av en veggcollage, uten de forstyrrende forestillinger og idealer rundt perioden som har utviklet og endret seg gjennom årenes løp. Uten rock-puristens tunnelsyn. Dette er ekte vare. Og den har fått henge på veggene i over 45 år.

Minimuseet i sykkelrommet setter også ungdomskulturen inn i en sosial sammenheng, noe et eventuelt rockemuseum også vil måtte gjøre. Blokkene i vårt 1930-tallsborettslag består av store ettroms- og små toromsleiligheter, i dag befolket av enslige, studenter og små familier. På 1950-tallet var demografien her helt annerledes, med flere barn, mer trangboddhet og mindre privatliv. Under disse forholdene klarte noen ungdommer å skape seg sitt eget lille frirom, med drømmer om filmstjerner, fart, beruselse og musikk.

En fortettet ungdommelig lengsel, energi og mystikk – en slags rockens essens – sitter i disse veggene, samtidig som de sier noe om tidsånd og levekår. Dette kunne vært det første de besøkende på vei inn i et Norsk Rockemuseum møtte, et uforfalsket tidsbilde fra ungdomskulturens og rockens urtid. Men interiøret tar seg kanskje best ut der det er, akkurat som på Garage og Last Train.

Relaterte bedrifter:

Institutt for Norsk Populærmusikk ()

Relaterte personer:

Dag F. Gravem, *Musiker, skribent*

Relaterte artikler:

26.10.2004 Dag F. Gravem: - Historien om norsk rock er ikke ferdigskrevet

02.11.2004 Atle Bakken: - NRK forfalsker norsk musikkhistorie

11.11.2004 Norsk rocks historie: Kritikkkverdig forvrengning og tvilsom selektiv utvelgelse

30.11.2004 Willy B om Norsk Rock-feiden: - Man trenger ikke ha platesuksess for å være berømt!

20.12.2004 150 band som ble bortvist fra "Norsk rocks historie"

19.03.2002 Rocke-Norge mellom permene

15.03.2002 Innstilling om etablering av Institutt for Norsk Populærmusikk

19.03.2002 Blir det et Institutt for Norsk Populærmusikk?

28.06.2005 Gramo-Antonsen: - Rockmuseet kan vente i 20 år til

30.03.2005 Kampen om rockmuseet: ABM-innstillingen legges frem i dag

14.03.2005 Rockmuseumsdebatten: Frontene tilspisser seg

28.02.2005 Svein Bjørge: - Derfor bør rockmuseet ligge i Oslo

24.02.2005 Svein Bjørge: - Tiden er moden for et norsk pop- og rockmuseum

09.11.2005 Steinar Hagen, Return: - Rockmuseet må ligge der det kommer publikum!

08.11.2005 INP: Nei takk til pop- og rockmuseum!

23.09.2005 Snakebit fra pop- og rockleksikonet: Wenche Myhre

21.09.2005 Norsk pop- og rockleksikon: Andreopplaget alt i trykken

26.08.2005 Det danske kulturprosjektet UNICON - en hel bydel av musikk

23.08.2005 Delte meninger om VG-boks

Musikkinformasjonssenteret
Postboks 2674 Solli
0203 Oslo
Tel: 2327 6300
Fax: 2327 6301
info@mic.no